

Ústav anglického jazyka a didaktiky

Magdalena Kuthanová
práce

Posudek vedoucí

The functions of comment clause you know in literature and the TV sitcom Friends, and its Czech translation counterparts.

Funkce “comment clause” you know v literatuře a televizním sitcomu Přátelé, a její překladové ekvivalenty.

Diplomová práce
Praha, září 2014

Magdalena Kuthanová se ve své práci zabývá diskurzivním ukazatelem (tzv. “comment clause”) *you know*. Pracuje jednak s korpusem Intercorp a jednak s osmi vybranými epizodami ze sitcomu Přátelé, přičemž se na základě celkem 200 příkladů snaží popsat příklady *you know* z hlediska jejich pragmatické funkce i překladových protějšků.

V teoretické části autorka podává celkový přehled „comment clauses“. Vychází přitom především z formální klasifikace Quirka et al. (1985) a monografie Povolné (2010), které při popisu diskurzivních ukazatelů vychází především z jejich pragmatické funkce. Nutno ocenit, že kromě těchto dvou hlavních zdrojů autorka prostudovala celou řadu dalších studií (např. Stenström, Erman, Schiffrin). Dále jsou v teoretické části nastíněny očekávané české překladové ekvivalenty. I zde se autorka opírá o vícero autorů (Dušková, Bělicová, Grepl & Karlík). Je chvályhodné, že autorka nezůstává u pouhého shrnutí teoretických poznatků, ale dokáže se k jednotlivým aspektům kriticky vyjádřit a zaujmout vlastní stanovisko. Na závěr je popsán jazyk televizních seriálů.

Zajímavá je kap. 3, kde autorka kromě excerptu popisuje problémy, se kterými se setkala během analýzy. To se týká především nedostatečného kontextu a určování pozice. Dále autorka upozorňuje na překrývání jednotlivých pragmatických funkcí, a proto si mírně modifikuje popis jednotlivých funkcí a upřesňuje, jakým způsobem bude v analýze jednotlivé funkce určovat. Na závěr 3.4 jsou patřičně uvedeny hypotézy, které má analýza ověřit.

Praktická část je strukturována logicky a přehledně. Kap. 4.1 se věnuje popisu výsledků z Intercorp, kap. 4.2 se zabývá výsledky z Přátel a 4.3 výsledky porovnává. Při analýze je pozornost věnována vždy nejdříve pozici, překladovému protějšku a nakonec pragmatické funkci.

Při analýze pozic „you know“ autorka zkoumá pozici jak v rámci věty, tak v rámci začátku promluvy („turn“). Analýza pozice v rámci věty ukázala, že v Přátelích jednoznačně převládá pozice počáteční (82 případů), na rozdíl od Intercorp, kde se nejčastěji vyskytuje pozice finální (49 případů). Zároveň autorka poukazuje na zajímavé zjištění, že v koncové a iniciální pozici se „you know“ do češtiny téměř vždy překládá (tj. mají důležitou pragmatickou funkci). Naopak v případě mediální pozice se objevilo při překladu do češtiny nejvíce nulových protějšků.

Co se týče překladových protějšků, analýza poukázala na rozdíly mezi Intercorpem a Friends. Zatímco v Intercorp *you know* v češtině některému z tvarů slovesa *vědět* nejčastěji odpovídá, v Přátelích se toto sloveso vyskytlo jen ve 14 případech. Tyto případy autorka podle Bělicové nazývá částicovými výrazy (particle expressions). Naopak v celé polovině

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Ústav anglického jazyka a didaktiky

případů se *you know* v Přátelích vůbec nepřekládá, přičemž v Intercorpu se nulová korespondence vyskytla v pouhých 18 případech.

Co se týče pragmatických funkcí, dle očekávání *you know* nejčastěji plní pragmatickou funkci informační („inform marker“). Následuje funkce empatická a apelová, nejméně častá je funkce „verbal filler“. Monitorovací funkce se vyskytla pouze jednou a to v Přátelích. Zajímavou součástí kapitoly 4.3 je srovnání výsledků monografie Povolné s výsledky získanými v autorčině diplomové práci, které ukazuje rozdíly v pozici „*you know*“ i podobné zastoupení jednotlivých pragmatických funkcí.

Práce je až na několik výjimek (např. poněkud matoucí kapitolu věnující se pozici) přehledná, autorka prokázala schopnost zorientovat se v různých přístupech k danému tématu a schopnost zaujmout vlastní stanovisko, čímž obohatila popis diskurzního ukazatele „*you know*“.

Závěr:

Studie Magdaleny Kuthanové splňuje požadavky kladené na diplomovou práci, k obhajobě ji proto doporučuji a předběžně hodnotím jako *výbornou*.

PhDr. Gabriela Brůhová, Ph.D.

V Praze 3.9.2014

.....

.....